

STIFTFESTIVAL

EVALUATIEVERSLAG 2021

Stift
INTERNATIONAL
MUSIC FESTIVAL

Inhoud

Voorwoord Daniel Rowland 3

1 • Doelstellingen & Resultaten 4
1.1 *Beoogde centrale doelstelling (uit projectplan)*
1.2 *Beoogde resultaten / ambities (uit projectplan)*
1.3 *Cijfermatig overzicht*
1.4 *Successen en leermomenten*

2 • Programma 7
2.1 *Beoordeling thema: Eastern Wind*
2.2 *Overzicht musici*
2.3 *Overzicht en beoordeling hoofdprogramma*

3 • Talentontwikkeling 10

4 • Marketing 11
4.1 *Publieksbereik en doelstellingen*
4.2 *Pers*
4.3 *Publieksonderzoek*

5 • Organisatie & samenwerking 14

6 • Financiën 15

Stift
INTERNATIONAL
MUSIC FESTIVAL

• Voorwoord

Met enorm veel trots kijk ik terug op dit intense festival, waar zoveel musici met fantasie en passie het publiek in beroering brachten. Als ik af en toe de tijd had om zelf in het publiek te zitten, voelde ik hoe juist in deze tijd de muziek ons zo diep wist te raken. Voor mij was dit het mooiste en ook het meest persoonlijke festival tot nu toe en ik dank alle musici en het hele team uit het diepst van mijn hart.

Tijdens deze editie met het thema Eastern Wind werd de complete strijkkwartettencyclus van Sjostakovitsj afgewisseld met premières van Russische componisten, wandel- en fietsconcerten in de mooie Twentse landschappen, openluchtconcerten op landgoederen, Candlelight concerten in de middeleeuwse Stiftskerk, een familieconcert met circus Tubantino, een babyconcert en tientallen andere programma's. De veelal uitverkochte concerten vormden - na een jaar van weinig live concerten – met meer dan een week muziek op internationaal topniveau een hoogtepunt voor de 4.218 bezoekers.

Het festival kende diverse hoogtepunten. Om te beginnen het openingsconcert met de semi-geënsceneerde versie van de tango-opera *Maria de Buenos Aires* van Astor Piazzolla met Daniel Bonilla Torres als el duende voor het schitterende decor van het kasteel van Landgoed Twickel. Het concert Piazzolla 100 Extasis, net als *Maria de Buenos Aires* ter ere van Piazzolla's 100e verjaardag. De openlucht filmvertoning van Dracula met de live uitvoering van Philip Glass' *Dracula Quartets* door het Belinfante Quartet op Landgoed Singraven. De uitvoering van Rachmaninovs Vespers door het Groot Omroepkoor. De indringende double bill van Pergolesi's *Stabat* Mater en Gubaidulina's *Sieben Worte* voor cello, bayan en strijkers. Maar ook de voorstelling *Be Opera* voor een uitgelaten kinderpubliek en het eerste babyconcert in de geschiedenis van het Stiftfestival. Een ander verwacht hoogtepunt, het concert voor dementerende ouderen in samenwerking met Zorggroep Manna, werd helaas op het laatste moment afgezegd in verband met coronabesmettingen in het tehuis.

Nog nooit eerder stonden er zoveel musici op het podium van het Stiftfestival: naast de 53 Stiftfestivalmusici ook 24 leden van het Britten Jeugd Strijkorkest en 59 zangers van het Groot Omroepkoor - een totaal van 136. Naast grote internationale namen als David Cohen, Marcelo Nisinman en Marianna Shirinyan en Nederlandse topmusici als Henk Neven en Nino Gvetadze waren ook jonge Nederlandse talenten, waaronder Coraline Groen (winnaar Nederlands Vioolconcours 2020, categorie Oskar Back), Sasha Witteveen (winnaar Britten Concours 2020) en twee strijkkwartetten van de Nederlandse Strijkkwartet Academie, te horen als Stift Young Artists.

Al met al werden er tijdens het zomerfestival 36 concerten georganiseerd op 15 verschillende locaties voor 4.218 live bezoekers en verwachten we inclusief de Midwinterconcerten in december op 40 concerten voor 4.500 bezoekers uit te komen - in deze tijden een bijzondere prestatie, die we met hulp van velen tot stand hebben kunnen brengen. Wij zijn iedereen die hieraan heeft bijgedragen dan ook zeer dankbaar.

Graag tot ziens bij Stiftfestival 2022!

Daniel Rowland
Artistiek leider

1 • Doelstellingen en resultaten

Buitenplaats Het Hakenberg

1.1 Beoogde centrale doelstelling (uit projectplan)

Onze missie luidt als volgt: "Het Stiftfestival biedt een muzikale beleving van internationale topkwaliteit in samenhang met belevingen in en door het Twentse landschap en met andere cultuurvormen. Onze ambitie is dat een groot en divers publiek plezier, ontroering en inspiratie ervaart door deze totaalervaring op basis van muziek, cultuur en landschap."

Gerealiseerd

We hebben internationale topmusici als Natacha Kudritskaya, Anna Fedorova en Juliana Steinbach uitgenodigd om het publiek te beroeren. Het Twentse landschap nam een belangrijke rol in met concerten op Landgoed Twickel, Landgoed Singraven, Buitenplaats Het Hakenberg en Landgoed Zonnebeek. Andere cultuurvormen, te weten film, literatuur en beeldende kunst, werden gepresenteerd in samenhang met klassieke muziek. We hebben een groot, breed en divers publiek laten genieten van klassieke concerten, van (zeer) jong tot oud.

1.2 Beoogde resultaten (uit projectplan)

De doelstellingen voor 2021 waren:

- 26 concerten op 11 verschillende locaties in Twente met de Stiftskerk als centrale festivallocatie, 6 Midwinterconcerten en 3 concerten tijdens Stift Musical Encounters. ***Gerealiseerd.*** We hebben 26 concerten op 15 verschillende locaties in Twente georganiseerd met de Stiftskerk als centrale festivallocatie en 3 concerten tijdens Stift Musical Encounters, die alleen via livestream konden plaatsvinden. Op het moment van schrijven hebben de Midwinterconcerten nog niet plaatsgevonden, maar extra dit jaar waren de 3 Nieuwjaarsconcerten in januari 2021.
- Uitgaande van een covid-scenario: 1.400 live bezoekers en 2.000 bezoekers via livestream aan het Stiftfestival. ***Gedeeltelijk gerealiseerd.*** Het festival trok incl. Het Midwinterfestival 4.500 live bezoekers. Vanwege de versoepelingen met betrekking tot de capaciteit en de hoge kosten hebben we ervoor gekozen geen livestreams te organiseren.

Stiftskerk

Coaching Young Artists door Paul Cassidy

- Roxanna Panufnik als Composer in Residence. Zij is aanwezig bij de repetities en de concerten en verzorgt een aantal inleidingen. ***Niet gerealiseerd.*** Panufnik zou aanwezig zijn maar heeft vlak van tevoren af moeten zeggen in verband met haar gezondheid.
- Opdrachtcomposities door Roxanna Panufnik, Peteris Vasks en Elena Firsova. ***Deels gerealiseerd.*** Composities van Panufnik en Firsova zijn in première gegaan. De verstrekte opdracht aan Vasks is uitgesteld naar 2022. Er waren aanvullende premières van onder anderen Alissa Firsova en Borys Fedorov.
- Doorontwikkeling talentontwikkelingsprojecten Stift Musical Encounters (SME) en verdere uitvoering driejarig partnership met Britten Jeugd Strijkorkest met een nieuwe samenwerking met de Nederlandse Strijkkwartet Academie. ***Gerealiseerd.*** De tweede editie van de SME was rijker en groter in opzet (verdere evaluatie volgt verderop). Het Britten Jeugd Strijkorkest gaf deze festivaleditie maar liefst twee concerten, waarvan een in samenwerking met jeugdcircus Tubantino. De samenwerking met de NSKA heeft geresulteerd in de deelname van twee jonge strijkkwartetten als Stift Young Artists.
- Toevoeging van minimaal één nieuwe concertlocatie. ***Gerealiseerd.*** De Simon en Judaskerk in Ootmarsum, Galerie Ton Schulten en de Synagoge in Enschede zijn als nieuwe locaties toegevoegd.
- Aanbieden van een muziekfilm als integraal onderdeel van de programmering in Theater Concordia. ***Gerealiseerd.*** De film *Kraanvogels* vliegen over met muziek van Weinberg is tijdens het festival vertoond als onderdeel van het festivalprogramma.
- Verder verkennen van de mogelijkheden van andere muziekvormen en muziek uit andere culturen. Ruimte blijven geven aan koren en jeugdorkesten (Britten Jeugd Strijkorkest). ***Gerealiseerd.*** Voor het eerst programmeerde het festival een bayan, een Russische trekharmonica. Het Britten Jeugd Strijkorkest nam een prominente rol in.
- Verder verkennen van de mogelijkheden met andere kunstvormen in de vorm van circusacts. ***Gerealiseerd.*** De samenwerking met jeugdcircus Tubantino was een groot succes.

1.3 Cijfermatig overzicht

#Dagen: 9
#Concerten: 36
#Uitverkochte concerten: 19
#Locaties: 5
#Betalende bezoekers: 3.682
#Niet betalende bezoekers: 536
#Totaal aantal bezoekers incl. Midwinterfestival: 4.500
#Gemiddelde bezettingsgraad: 71%

1.4 Successen en leermomenten

Successen:

- In een tijd waarin de overgrote meerderheid van de festivals en concerten is geannuleerd, is het extra bijzonder dat het Stiftfestival doorgang kon vinden. De reacties van zowel publiek als musici waren hartverwarmend omdat er tegen de stroom in live muziek klonk.
- Programmatische hoogtepunten waren de strijkkwartettencyclus van Sjostakovitsj (door NRC met vier sterren gewaardeerd), de tango-opera *Maria de Buenos Aires* van Astor Piazzolla met een sterrencast, de openlucht filmvertoning van Dracula met de live uitvoering van Philip Glass' *Dracula Quartets*, de uitvoering van Rachmaninovs *Vespers* door het Groot Omroepkoor en de indringende double bill van Pergolesi's *Stabat Mater* en Gubaidulina's *Sieben Worte* voor cello, bayan en strijkers.

"Rowland en Bogdanovic met hun steeds wisselende muzikale partners kennen de verborgen kelders en donkere zolders van Sjostakovitsj' psyche beter, wat vooral tot uiting komt in de twee requiem-achtige kwartetten, het Achtste (toen Sjostakovitsj met zelfmoordplannen rondliep) en het Vijftiende."

Joost Galema, NRC

- We hebben in 2021 als enige Twentse festival een meerjarige subsidie toegekend gekregen door Fonds Podiumkunsten voor de periode 2021-2024.
- Er waren meerdere composers in residence bij het festival aanwezig: moeder Elena en dochter Alissa Firsova en in nagedachtenis componist Dmitri Smirnov, de recentelijk aan corona overleden echtgenoot van Elena en vader van Alissa. Borys Fedorov, vader van Anna Fedorova, die zijn *Action Quintet* in première liet gaan tijdens het festival. Bijzondere gast was Borislav Zebeljan, de echtgenoot van componiste Isidora Zebeljan, die eerder dit jaar overleed en van wie meerdere werken ten gehore zijn gebracht.
- 19 van de 36 zomerfestivalconcerten waren uitverkocht;
- De Stift Musical Encounters had dit jaar 24 deelnemers (t.o.v. 18 tijdens de eerste editie in 2019). De 3 concerten via livestream werden op YouTube in totaal 2.962 keer bekeken.
- De Nieuwjaarsconcerten waren een succesvolle eerste samenwerking met de Amsterdamse Studio150 en het Haagse ClassicalNow. De 3 concerten via livestream werden in totaal meer dan 10.000 keer bekeken.

Leermomenten:

- Het programma was in zijn totaliteit te ambitieus voor de beschikbare productie- en marketingkracht. Door het grote aantal concerten en het gelijkblijvende marketingbudget (i.v.m. de onzekerheden rondom corona) werd de focus over alle concerten verdeeld. Daardoor hebben we met hetzelfde bezoekersaantal als in 2019 een veel lagere bezettingsgraad. Een leerpunt is om een betere verhouding programmering - marketing aan te houden.
- De wandelconcerten Galerie Ton Schulten, een nieuwe samenwerking, voldeden niet aan de verwachtingen van het publiek. Bij een volgende keer huren we professionele stadsgidsen in om het wandelgedeelte van meer context te voorzien.

El duende in Maria de Buenos Aires

- Met minder en specifiek geselecteerde livestreams kunnen we de hoekstenen uit de programmering beter voor het voetlicht brengen en komt er minder druk op de musici en de organisatie te staan.
- We boden dit jaar in verband met corona geen pas-se-partouts aan, maar er bleek wel veel vraag naar te zijn. Een volgende editie bieden we deze, onder normale omstandigheden, weer vanaf de start kaartverkoop aan.

2 • Programma

Inloop openluchtfilm Dracula

2.1 Beoordeling thema: Eastern Wind

Artistiek leider Daniel Rowland zegt zelf over het festivalthema: "Al sinds mijn kindertijd op het Stift was ik totaal gefascineerd door de muziek en cultuur van Rusland. Ik luisterde als jochie op m'n grammofoon eindeloos naar de bezielde, gepassioneerde en ongelooflijk spannende muziek van Tsjaikovski, Sjostakovitsj, Moessorgski, Prokofjev en de vele anderen. Er ging een wereld voor me open en ik droomde dat ik stiekem zelf Russisch bloed had. Later studeerde ik bij grote, inspirerende violisten uit Moskou en St. Petersburg, maakte er op 19-jarige leeftijd m'n solo-debuut, en de fascinatie is nooit overgegaan! Ik ben bijzonder blij om nu voor het eerst ons festival te hebben kunnen wijden aan de zo rijk gevulde schatkist van muziek uit Rusland en omstreken, van geliefde meesterwerken tot wereldpremières." Alle concerten hadden een sterke link met het festivalthema en de musici en het publiek hebben Rusland dankzij het festival beter leren kennen. Het was een zeer geslaagd, allesomvattend thema.

2.2 Overzicht musici

Daniel Rowland (NL), viool
Maja Bogdanovic (SRB), cello
Victoire Bunel (FR), zang
Anna Fedorova (OEK), piano
Tijmen Huisingh (NL), viool
Lilli Maijala (FIN), altviool
Zoran Markovic (MNE), contrabas
Marcelo Nisinman (ARG), bandoneon
Nicholas Schwartz (VS), contrabas
Joël Waterman (NL), altviool
Sophie Klussmann (DE), sopraan
Andrea Rucli (IT), piano
Daniel Bonilla-Torres (BRA), tenor
Nino Gvetadze (GE), piano
Niek KleinJan (NL), slagwerk
Alissa Firsova (RUS), piano
Alberto Mesirca (IT), gitaar
Floor Le Coultre (NL), viool
Dana Zemtsov (NL), altviool
Mikhail Zemtsov (RUS), altviool
David Cohen (BE), cello

"De positieve energie en inspiratie die de musici aan elkaar doorgaven was voelbaar"

Bezoeker

Jazzconcert

Alja Velkaverh (SLO), fluit
Ruben Peloni (IT), tenor
Henk Neven (NL), bariton
Fabian Fiorini (BE), piano
Marianna Shirinyan (ARM), piano
Wolfgang Abendroth (DE), orgel
Borys Fedorov (RUS), piano
Ben Roskams (GB), viool
Francesco Sica (IT), viool
Marije van Straalen (NL), sopraan
Ton Meijer (NL), acteur
Christina Edelen (DE), piano

Ensembles en dirigenten

Groot Omroep Koor o.l.v. Benjamin Goodson
Britten Jeugd Strijkorkest o.l.v. Loes Visser

Stift Young Artists

Vera Beumer (NL), viool
Animato Kwartet
Belinfante Quartet
Sasha Witteveen (NL), contrabas
Robbrecht van Cauwenberghe (BE), bayan
Enzo Kok (NL), viool
Judith Capelle (NL), contrabas
Laura Soeters (NL), viool
Coraline Groen (NL), viool
Jorien Smelt (NL), slagwerk
Frans van Schoonhoven (NL), viool

2.3 Overzicht en beoordeling hoofdprogramma

Een volledig overzicht van de festivalprogrammering is te vinden in het meegestuurde festivalboek. Hier worden enkele artistieke hoogtepunten van het festival uitgelicht.

Maria de Buenos Aires

Het festival opende met Piazzolla's unieke tango-opera *Maria de Buenos Aires*, zijn meesterwerk, op het schitterende voorplein van Kasteel Twickel. Tango-grootmeester Marcelo Nisinman, protégé van Astor Piazzolla, leidde het orkest. De zangrollen werden ingevuld door de internationaal befaamde Daniel Bonilla Torres, Ruben Peloni en vaste Stiftfestivalsopraan Victoire Bunel. Door de samenwerking met de AV-technici van het Grachtenfestival en de samenwerking met Landgoed Twickel die het kasteel zélf liet 'bespelen', werd het een spectaculaire multidimensionale voorstelling. Eén van de bezoekers schreef hierover in de enquête: 'De beZIELing waarmee de opera werd gespeeld in combinatie met de locatie en de volle maan was een magische en zeer inspirerende ervaring.'

Vespers

Het befaamde Groot Omroepkoor was te gast o.l.v. Benjamin Goodson, die al eerder onderdeel was van het Stiftfestival. Tijdens het concert Vespers werd naast Rachmaninovs Vespers ook Roxanna Panufniks gloednieuwe *Songs of Love and Friendship* voor viool en koor ten gehore gebracht met een glansrol voor Daniel Rowland. Deze nieuwe compositie was een co-commissie van het Stiftfestival en de NTR Zaterdagmatinee. Tijdens dit concert ging ook het *Chamber Concerto* van composer in residence Elena Firsova in première. Het was een prachtig programma vol inspirerende meesterwerken in de Grote Zaal van Muziekcentrum Enschede. Een van de bezoekers: 'De Vespersuitvoering door het Groot Omroepkoor o.l.v. Goodson was van wereldklasse. Prachtige koorbalans, mooie grote lijnen, nergens sentimenteel, zeer indringend. Dirigent met visie!'

Piazzolla 100: Extasis

Ter ere van Piazzolla's 100e 'verjaardag' gaf bandoneongroot-meester Marcelo Nisinman een avondvullend programma

Niek KleinJan tijdens fietsconcerten

met zijn gelegenheidstangokwintet. Het concert moest helaas verplaatst worden van de Stiftskerk naar de Hofkerk i.v.m. de tweederde capaciteitsregel, maar desalniettemin ging het dak eraf. Niet minder dan 14 composities, waarvan sommigen arrangementen van Nisinman zelf, werden uitgevoerd voor een extatisch publiek en werden ook in de enquête goed beoordeeld. Een bezoeker: 'Astor Piazzolla was GEWELDIG!'.

Multidisciplinaire concerten

Door multidisciplinair te programmeren laten wij ons publiek kennismaken met andere genres en kunstvormen. Ook betrekken we zo nieuw publiek bij het festival. Hoogtepunt in het programma was de openlucht filmvertoning van de arthouse film Dracula op Landgoed Singraven met de live uitvoering van Philip Glass' *Dracula Quartets* door het Belinfante Quartet. Dit was een succesvolle intensivering van de samenwerking met Theater Concordia, die de filmrechten verkreeg en voor de projector en bijbehorende technici heeft gezorgd. De aankondiging van dit programma was één van de best bekeken berichten op Instagram.

Concerten op landgoederen en in de natuur

Onderdeel van de missie van het Stiftfestival is om klassieke muziek te verbinden met het Twentse landschap. Tijdens Stiftfestival 2021 nam dit landschap een zeer prominente rol in. Het openingsweekend vond plaats op Landgoed Twickel met drie concerten in en rondom de Oranjerie. Op Landgoed Singraven vond de openlucht filmvertoning plaats. Op Landgoed Zonnebeek stond een wandelconcert met drie locaties geprogrammeerd. Op Buitenplaats Het Hakenberg traden de twee NSKA-strijkkwartetten op in kwartet- en octetbezetting.

Familieconcert en babyconcert

Speciaal voor kinderen en hun families organiseerden we op Landgoed Twickel de voorstelling *Be Opera*, dat in coproductie met De Nationale Opera tot stand is gekomen. Sopraan Marije van Straalen, acteur Ton Meijer en pianiste Christina Edelen namen het kinderpubliek mee langs de grootste highlights uit de operamuziek. Het concert was een groot succes en trok een nieuw jong publiek. Voor het eerst organiseerden we een babyconcert in een intieme setting. De baby's konden onder meer genieten van slaapliedjes en mochten vrij door de ruimte kruipen. Een bezoeker: 'Mooie sfeer, leuk al die baby's die overal langs elkaar kruipen en rondom de vleugel stappen en meedansen. Dit maakte veel indruk op onze bijna 18 maanden oude kleinzoon.'

3 • Talentontwikkeling

In de opbouw van de werkplaats voor talentontwikkeling stonden er diverse activiteiten in de planning.

Stift Musical Encounters (SME)

SME beleefde dit jaar zijn tweede editie en bood na een strenge selectie 24 getalenteerde muziekstudenten uit Overijssel, Nederland en buitenland de kans om onder leiding van Daniel Rowland gedurende 6 dagen in mei intensief te werken met vermaarde topmusici: pianiste Nino Gvetadze, violist Daniel Rowland, altvioliste Lilli Maijala, celliste Maja Bogdanovic, contrabassist Olivier Thiery en pianist Anthony Hewitt. Deze docenten hebben een grote passie voor het inspireren en enthousiasmeren van jonge talenten. De ochtenden werden besteed aan individuele masterclasses en na de lunch werkten de docenten en studenten samen aan kamermuziek. Iedere docent was 'spelende coach' voor een trio, kwartet, kwintet of sextet.

's Avonds waren er concerten: op de openingsdag een docentenconcert en de laatste 3 dagen concerten door de kamermuziekensembles (bestaande uit een docent met de jonge toptalenten). Van de deelnemers zijn er twee geselecteerd als Stift Young Artist voor het Stiftfestival: Enzo Kok en Judith Capelle. Vanuit de NSKA nam het ADAM Quartet deel aan de SME. De winnaar van het Britten Concours is uitgenodigd om gratis deel te nemen aan de SME, maar moest helaas afzeggen i.v.m. eindexamens.

Nederlandse Strijkkwartet Academie (NSKA)

Op voordracht van Marc Danel, artistiek leider van de NSKA, dé Nederlandse academie voor strijkkwartetten, hebben afgelopen jaar drie strijkkwartetten deelgenomen aan activiteiten van het Stiftfestival. Het ADAM Quartet is voorgedragen als deelnemer van de SME en het Animato Kwartet en het Belinfante Quartet hebben beide een week deelgenomen aan het Stiftfestival. We hebben Paul Cassidy, altviolist bij het Brodsky Kwartet, uitgenodigd om de kwartetten in een openbare masterclass te coachen in de voorbereidingen van hun uitvoeringen van Sjostakovitsj' strijkkwartetten en de musici zijn tijdens het festival door andere Stiftfestivalmusici, waaronder Daniel Rowland, begeleid.

Britten Jeugd Strijkorkest

In het kader van het meerjarig partnerschap met het Britten Jeugd Strijkorkest kreeg het orkest, bestaande uit talentvolle musici tot 22 jaar, tweemaal het podium tijdens het slotweekend. Het orkest speelde onder andere Schnittkes Story of *an unknown* actor, waar Circus Tubantino theatrale invulling aan gaf. Ook traden ze op met Daniel Rowland als solist in het onbekende werk *Melodie* voor viool van Myroslav Skoryk. De Stiftfestivalmusici hebben de jonge strijkers gecoacht tijdens de repetities.

Stift Young Artists

Het Stiftfestival bood een coachingstraject en podium aan 9 'Stift Young Artists', jonge musici van <35 jaar die nog aan het conservatorium in binnen- of buitenland studeren of de eerste stappen in hun carrière zetten. Deze musici speelden in het Stiftfestivalorkest zij aan zij met ervaren internationale topmusici en inspireerden elkaar wederzijds.

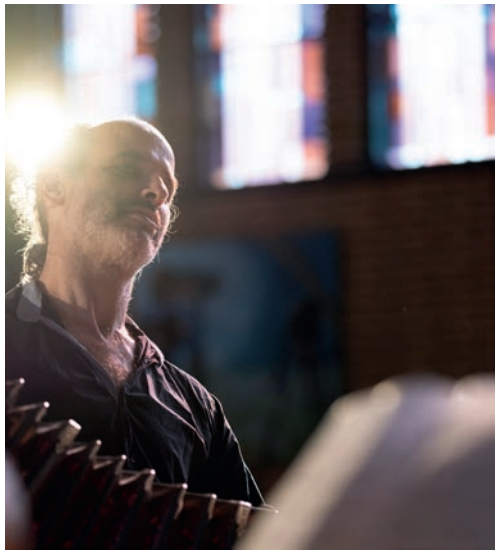

Young Artist Sasha Witteveen

4 • Marketing

"De muziek is soms opzwepend, dan weer slepend en melancholisch, maar wordt steeds gespeeld en gezongen met een grote urgentie."

Herman Haverkate, Tubantia

Tangomeester Marcelo Nisinman tijdens Extasis

4.1 Publieksbereik en doelstellingen

De marketingdoelstellingen waren:

- Het realiseren van een zaalbezetting van 90%; Niet gerealiseerd. De bezettingsgraad was 71%. Dit had onder meer te maken met het feit dat we in de aanloop naar het festival voor grotere locaties hebben gekozen i.v.m. corona en de maximale bezetting van twee derde die bij de binnenlocaties van toepassing was.
- Het aantrekken van 1.400 live bezoekers en 2.000 bezoekers via livestream. Gedeeltelijk gerealiseerd. Het festival trok incl. Het Midwinterfestival 4.500 live bezoekers. Vanwege de versoepelingen met betrekking tot de capaciteit en de hoge kosten hebben we ervoor gekozen geen livestreams te organiseren.
- Waardering concerten in publieksenquête met minimaal 8,5. Deels gerealiseerd. Sommige concerten werden met een 9 beoordeeld, de minst positief beoordeelde concerten met een 9.
- Vergroten nationale en internationale naamsbekendheid. Gerealiseerd. Het Stiftfestival heeft veel nationale en ook internationale pers gehad.
- Groei aantal jongere bezoekers (< 40 jaar) via Stift Unbound, de Stift Parade en de familiemiddag. Gerealiseerd. Door de programmering van het babyconcert, de uitverkochte kindervoorstelling Be Opera en het goed verkochte Unbound-concert met Jeugdcircus Tubantino hebben we meer jongere bezoekers weten te trekken dan in voorgaande jaren.
-
- Diversificatie bezoekers door cross over-programmering en door samenwerkingen met andere culturele instellingen aan te gaan ter ondersteuning van de (rand)activiteiten; Gerealiseerd.
- Groei in het bereik via radio en TV met minimaal twee radio-uitzendingen via NTR, twee uitzendingen op lokale radio en TV (RTV Oost en Enschede FM), één radio-interview bij de NTR en een uitbreiding van de samenwerking met Stingray/Classica d.m.v. de Classica-app; Deels gerealiseerd. De NTR heeft 2 avondconcerten uitgezonden, RTV Oost heeft een beeldrapportage gemaakt en op 20 augustus vond een interview plaats met Hans Hafmans in het programma Kunststof op Radio 4. De Classica-app is helaas niet gelanceerd, dus deze samenwerking kon geen doorgang vinden.
- Groei in het bereik via de geschreven pers met minimaal twee artikelen en/of recensies in een landelijk dagblad en zes redactionele stukken in lokale en regionale bladen. Deels gerealiseerd. Er heeft 1 nationaal dagblad over het Stiftfestival geschreven (het NRC) en er waren 8 redactionele stukken in lokale en regionale bladen.
- Verbeteren van de social media aanpak met een social media specialist en een focus op YouTube, Facebook en Instagram. De Facebookpagina heeft op dit moment 1.800 volgers, een groei van ruim 35% ten opzichte van 2019. Deze stijgende lijn willen we in 2021 doorzetten met een groei in het aantal volgers van minimaal 10%. Het bereik tijdens het festival willen we laten groeien naar 50.000 (t.o.v. 43.000 in 2020). Het aantal YouTube-abonnees laten we

"Het was heerlijk weer live bij goede concerten aanwezig te zijn,de vibratie door je lijf voelen van de muziek."

Bezoeker

groeien naar 600 (nu 517); Gedeeltelijk gerealiseerd. Het aantal volgers via Facebook is 2.100 (een toename van 14%). Het aantal YouTube-abonnees is nu 726. Het bereik was vergelijkbaar met 2020: 41.293.

- Versterken van de relatie met de vaste bezoekers: het zo goed mogelijk informeren van het (potentiële) publiek over de festivalprogrammering, waarbij aandacht wordt besteed aan de match tussen specifieke programma-onderdelen en specifieke doelgroepen; Niet gerealiseerd. Vanwege de omvang van het programma was de focus te versnipperd. .
- Versterken en verduurzamen partnerships met o.a. Delden Klassiek en partnerfestivals (Delft Chamber Music Festival, Zeister Muziekdagen en Strijkkwartet Biënnale Amsterdam) om nieuwe doelgroepen aan te boren. Deels gerealiseerd. De samenwerking met Delden Klassiek en de Strijkkwartet Biënnale is voortgezet. Zeister Muziekdagen viel in dezelfde periode plaats en schonk om die reden geen aandacht aan het Stiftfestival.

De marketinginstrumenten die we voor het Stiftfestival hebben hebben gebruikt waren:

- Algemeen: website, gratis en betaalde posts op social media (Facebook, Instagram en YouTube, 14 nieuwsbrieven; samenwerking met verschillende organisaties en instellingen, waaronder Landgoed Twickel, Delden Klassiek, Landgoed Singraven, Theater Concordia, Strijkkwartetbiënnale, VVV Ootmarsum Dinkelland en Consensus Vocalis. Het bereik en de betrokkenheid via Facebook, Instagram en YouTube is sterk toegenomen (zie boven). Het aantal nieuwsbriefabonnees is gegroeid van 2.100 in 2020 naar 2.500.
- Regionaal: betaalde en redactionele aandacht in Twente Kunst- en Cultuurkrant, social media uitwisseling met VVV Ootmarsum Dinkelland, regionale radio en tv; posters via lokale middenstand.
- Landelijk: een radiospot op Radio 4 die van 13 t/m 21 augustus heeft gedraaid, artikelen in landelijke dagbladen en vooraankondigingen via Radio4. Een aantal respondenten (6%) geeft aan dat de radiospot - mede - een besluit ingaf om naar het festival te komen.

4.2 Pers

De 4 verstuurde persberichten hebben veel aandacht gegenereerd in lokale en nationale bladen, op internet, TV en op de radio.

- Internationale dagbladen: op 1 september publiceerde The Strad een artikel over het Stiftfestival.
- Landelijke dagbladen: een recensie met 4 **** van de Sjostakovitsj-cyclus in het NRC door Joost Galema: https://www.nrc.nl/nieuws/2021/08/26/rijp-voor-de-psychiater-of-niet-na-twee-dagen-alle-sjostakovitsj-kwartetten-a4056145.
- Landelijke radio: Radio Kunststof (https://www.nporadio1.nl/uitzendingen/kunststof/8280811f-d82a-4bc2-a2b7-4516071b56db/2021-08-17-kunststof-daniel-rowland-violist), De ochtend van 4 (https://www.nporadio4.nl/uitzendingen/de-ochtend-van-4/e361290d-803f-4c7b-a84d-f615b9de8e61/2021-08-27-de-ochtend-van-4), een aankondiging door Ab Nieuwdorp in De Klassieken op 19 augustus en een radio-interview in Kunststof op 20 augustus.
- Lokale en overige bladen: een lovende recensie in de Tubantia: https://www.tubantia.nl/hengelo-e-o/internationaal-stiftfestival-begint-met-aangrijpende-ode-aan-piazzolla-tango-op-twickel~a2202bd7/ en vooraankondigingen in de regio op de websites van classic.nl, de Tubantia/Stentor, VVV Ootmarsum, Nieuw uit Delden, Lokaaltwente, de Stiftsgemeente en Het Stift.

Staande ovatie in de Hofkerk

- TV: een beeldreportage van RTV Oost: https://www.rtvoost.nl/nieuws/1999562/In-beeld-opening-Stiftfestival-2021
- Lokale radio: Twente wordt wakker op 19 augustus

4.3 Publieksonderzoek

De enquête is door 213 kaartkopers ingevuld en geeft daarmee een zeer representatief beeld van hoe het publiek het festival heeft ervaren. De concerten werden gemiddeld met een 8.7 beoordeeld en ook de meeste locaties werden met een 8 of 9 beoordeeld (het Stift, de Oude Blasiuskerk, Muziekcentrum Enschede, Singraven, Landgoed Zonnebeek, de Hofkerk, Buitenplaats Landgoed Het Hakenberg en Landgoed Twickel). De bezoekers waardeerden met name de diversiteit in de programmering en de afwisseling tussen ijzeren repertoire en modern en/of minder bekend werk, het hoge niveau, de bezieling, bevlogenheid en het zichtbare speelplezier van de musici, de persoonlijke toelichtingen, de aanwezigheid van de jonge strijkkwartetten en de verschillende locaties die elk een eigen sfeer hadden. De bezoekers waren met name enthousiast over de totaalervaring van het openingsconcert, de Sjostakovitsj Strijkkwartettencyclus, sopraan Sophie Klussmann, het 'vaste Sjostakovitsjkwartet' bestaande uit Daniel Rowland, Lilli Maijala, Floor Le Coultre en Maja Bogdanovic, het concert Piazzolla Exstasis en het concert Piannissimo,

Een aantal quotes van bezoekers:

'Het was heerlijk weer live bij goede concerten aanwezig te zijn, de vibratie door je lijf voelen van de muziek.'

'Afwisselend in Pianissimo (een van de concerten, red.), ontroerend in de Synagoge en indrukwekkend en aangrijpend in de Vespers.'

'Het is niet eenvoudig één cijfer te geven voor 16 bijgewoonde concerten. De 'sfeer' was telkens heel anders, afhankelijk of je een ochtend-, middag- of avondconcert bezocht, of je buiten was of in een binnenlocatie. Eigenlijk waren het allemaal 'juweeltjes', bijzonder mooi en intens.'

"Afwisselend in Pianissimo (een van de concerten, red.), ontroerend in de Synagoge en indrukwekkend en aangrijpend in de Vespers."

Bezoeker

5 • Organisatie en samenwerking

Bestuur

Het Stiftfestival wordt georganiseerd door de Stichting Stift International Music Festival. Het bestuur van de stichting functioneert als raad van toezicht en bestaat uit ervaren bestuurders afkomstig uit de regio, zakenleven en de muzieksector en bestaat uit de volgende leden: Patrice van Riemsdijk (voorzitter), Rodney Mooij (penningmeester), Yasmin Hilberdink (bestuurslid), Herman Euverman (bestuurslid) en Marcel Wijnen (bestuurslid).

Organisatie

We hebben dit jaar in verband met de omvang van het programma het productieteam uitgebreid met twee extra stagemanagers.

De organisatie was als volgt ingericht:

- **Artistiek leider:** Daniel Rowland
- **Zakelijk leider:** Jojanneke van de Weetering
- **Productieleider:** Tobias Behnke
- **Marketingmedewerker:** Sabien Stols
- **Programmaboek (vrijwillige functie):** Jan Walburg
- **Beeldregistratie:** ConcertoMedia
- **Licht en geluid:** Harold Snippert
- **Fotografie:** Serban Mestecaneanu
- **Coördinator bladmuziek:** Jurriaan Pousse
- **Dagproducenten:** Mart Heunen, Satu Hoogeveen, Elisabeth Kamphuis
- **Coördinator catering:** Marcédès van der Sluijs
- **Coördinator transport:** Emiel ten Voorde
- **Vrijwilligerscoördinatoren (vrijwillige functie):** Ineke Luberti en Marijke Klaas

In totaal waren er 50 vrijwilligers betrokken bij de organisatie van het festival en boden daarvan 10 gezinnen een slaapplek aan als gastgezin.

Beschermvrouwe

- Anny Blenken Blijdestein

Samenwerkingspartners

- **Culturele partners:** Groot Omroep Koor / MCO, Theater Concordia, Nederlandse Strijkkwartet Academie, Britten Jeugd Strijkorkest
- **Media- en marketingpartners:** ConcertoMedia, NTR, RTV Oost, Stiftsconcerten Weerselo, VVV Denekamp en Dinkelland
- **Festivallocaties:** Stiftskerk, Wilminktheater/ Muziekcentrum, Landgoed Twickel, Landgoed Singraven, Hofkerk, Muziekcentrum Enschede, Landgoed Zonnebeek, Galerie Ton Schulten, Simon en Judaskerk, Buitenplaats Het Hakenberg, Theater Concordia, Stiftsschool, Restaurant De Stiftsjuffer, Synagoge Enschede, Oude Blasiuskerk.

6 • Financiën

Alissa Firsova tijdens de première van Chamber Concerto

Baten

Dankzij diverse onverwachte meevallers, die hieronder worden beschreven, zijn de inkomsten uitgekomen op een totaal van **€ 341.854,-,** terwijl de oorspronkelijke begroting een omvang had van € 246.250,-. We boeken een bescheiden **positief resultaat van € 2.985,-**, dat we toevoegen aan ons eigen vermogen.

Publieksinkomsten

In verband met corona hebben we de publieksinkomsten prudent begroot. Voor de Stift Musical Encounters bleek dat een terechte keuze, omdat er in mei geen evenementen met publiek mochten plaatsvinden en de concerten uiteindelijk geen recettes hebben opgebracht. Voor het zomerfestival viel de situatie uiteindelijk mee en verliep de kaartverkoop bovendien boven verwachting goed. De publieksinkomsten zijn daardoor hoger uitgekomen dan begroot, op € 92.775,- in plaats van het begrote € 71.000,-.

Subsidies

Voor 2021 was in totaal € 76.500,- begroot als inkomsten uit subsidies. Dankzij twee coronasteunpakketten vanuit Fonds Podiumkunsten is de realisatie hoger en bedraagt deze € 108.050,-. Dit bedrag bestaat uit subsidies van Provincie Overijssel, Fonds Podiumkunsten en drie lokale gemeentes.

Private fondsen

In de begroting stond een bedrag van € 67.500,- uit private fondsen. De fondsenwerving viel positiever uit dan verwacht, onder meer door een uitnodiging van Fonds 1999 om een aanvraag in te dienen. De realisatie is € 96.000,-.

Donaties en coproductiebijdragen

Dankzij diverse zeer succesvolle crowdfundacties door het jaar heen, onder anderen voor onze twee 'digitale festivals (het Nieuwjaarsfestival en de Stift Musical Encounters) is het bedrag aan donaties dit jaar € 24.128,-, ruim drie keer zoveel als in voorgaande jaren.

Sponsorinkomsten

Dit jaar hebben we een bedrag van € 10.000,- uit sponsoring mogen ontvangen, conform begroting. Dankzij de goede reputatie en waardevolle relaties van het festival hebben we veel sponsoring in natura gekregen. Zo heeft Maene Ypma een deel van de vleugels gesponsord en heeft de Stiftsjuffer het festival ondersteund. Daarnaast hebben we sponsoring in natura mogen ontvangen van de autoverhuurder en de HANOS.

Overige inkomsten

De verkoop van het programma heeft € 2.401,- opgeleverd..

Lasten

De realisatie van de lasten bedraagt **€ 338.868,-**, de begroting was **€ 246.250,-**.

Activiteitenlasten programmering

We hebben er bewust voor gekozen om de extra inkomsten zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de programme-

ring om daarmee bij te dragen aan het in stand houden van de sector waar op dit moment met name de uitvoerende artiesten het zwaar hebben. We hebben bijna € 30.000,- extra uitgegeven aan musici en de activiteitenlasten bedroegen € 93.093,- ten opzichte van het begrote bedrag van € 65.250,-.

Talentontwikkeling

Ook in onze werkplaats voor talentontwikkeling hebben we dankzij de extra inkomsten stevig kunnen investeren. Jong talent is een van de belangrijke pijlers van het Stiftfestival en juist de startende ensembles en de musici aan het begin van hun carrière hebben het de afgelopen twee jaar zwaar gehad. Ook hebben we op deze manier meer talenten een plek kunnen bieden in de Stift Musical Encounters. We hebben € 53.557,- uitgegeven aan talentontwikkeling, terwijl in de begroting rekening werd gehouden met € 30.850,-.

Beheerslasten

Door toedoen van corona hebben de zakelijk leider en productieleider diverse scenario's moeten ontwikkelen en veel extra werkzaamheden moeten verrichten. Ook het productieteam tijdens het festival moest worden uitgebreid in verband met de extra taken die corona met zich meebracht. We hebben deze medewerkers kunnen belonen via het fair pay principe. De beheerslasten komen daardoor op een totaal van € 67.125,- in plaats van het begrote bedrag van € 50.000,-.

Marketing

Toen duidelijk werd dat er meer kaarten voor het Stiftfestival konden worden verkocht dan voorzien, is besloten extra in te zetten op marketing zodat deze aantallen ook gehaald konden worden. Daarnaast is ervoor gekozen om extra budget te besteden aan beeld- en geluidsopnames, die kunnen worden gebruikt voor promotiefilmpjes voor de volgende edities. De realisatie van de marketingkosten is € 39.276,-, de begroting € 21.700,-.

Babyconcert

Activiteitenlasten materieel

Door de hogere publieksaantallen moest er extra budget worden ingezet voor stoelen, podia (voor betere zichtbaarheid bij een groter publiek) en overige productionele zaken. De post activiteitenlasten materieel is daardoor iets hoger uitgevallen dan de begrote € 78.450,-, namelijk € 85.819,-. Een aantal locaties is gratis of met substantiële korting ter beschikking gesteld: Muziekcentrum Enschede, Buitenplaats Het Hakenberg en Landgoed Zonnebeek. Een andere belangrijke besparing maken we door gebruik te maken van gastgezinnen, aanvullend op de betaalde accommodatie.

Daniel Rowland en het Groot Omroepkoor

Maja Bogdanovic

Stichting STIFT
International Music Festival (ANBI)

Everloweg 1
7587 MA De Lutte
IBAN: NL20RABO0128252707
KvK: 50126482

Jojanneke van de Weetering (zakelijk leider)
jojanneke@stiftmusicfestival.nl
06 – 199 639 59

www.stiftmusicfestival.nl